

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державного комітету
статистики України
28.12.07 р. № 478

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ СТАТИСТИКИ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

1. Загальні положення

Концепція розвитку державної статистики підприємств (далі - Концепція) визначає передумови, етапи розвитку та сучасний стан, системотворчі чинники, визначення, сферу охоплення та загальну структуру, основні принципи та підпорядковані їм актуальні напрями розбудови національної статистики підприємств як невід'ємної та необхідної частини державної статистики.

Метою Концепції є формулювання сучасного бачення статистики підприємств як підсистеми державної статистики. Концепція передбачає декларацію і поступову реалізацію системного підходу до розвитку державної статистики підприємств.

Концепція базується на:

- законодавчому полі України у сфері економічних відносин;
- законах, що регламентують діяльність державної статистики;
- законодавстві у сфері інформатики;
- нормативній базі у сфері статистики підприємств;
- положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку та фінансової звітності на підприємствах (П(С)БО);
- міжнародних стандартах Системи національних рахунків (СНР);
- міжнародних (європейських) стандартах (рекомендаціях) стосовно різних аспектів статистики підприємств;
- позитивному національному досвіді окремих галузей економічної статистики;
- практиці управління економікою країни.

Об'єктом концептуалізації є статистика суб'єктів підприємницької діяльності в цілому (як підсистема державної статистики України) та її складові частини.

Суб'єкти концепції є учасниками (суб'єктами) процесу замовлення, виробництва та використання інформації та поділяються на зовнішніх та внутрішніх по відношенню до державної статистики. Зовнішні суб'єкти – респонденти, споживачі інформації та адміністративні інститути, що виступають носіями адміністративної інформації щодо підприємств. Внутрішні – власне структурні та функціональні підрозділи державної

статистики, діяльність яких забезпечує процес виробництва статистичної інформації щодо підприємств, а також відповідні статистичні інструменти.

2. Передумови створення статистики підприємств в Україні

Розвиток ринкових відносин, правове визнання приватної власності об'єктивно сприяють розвитку підприємницької діяльності в Україні. Підприємництво стало провідною формою господарювання.

Відкритість ринку сприяє виникненню і розвитку нових видів економічної діяльності. Як і у світі загалом, в Україні швидко розвивається сфера послуг, важливість якої для національної економіки стає дедалі все очевиднішою.

Ознакою економічних трансформацій в Україні є випереджаюче зростання кількості малих підприємств (проти середніх і великих) – юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Поряд з цим під впливом загальносвітових глобалізаційних процесів в Україні все більшого поширення набуває діяльність національних і транснаціональних груп підприємств.

Державні інститути поступово розробляють спеціальні механізми державного регулювання підприємництва, до яких відноситься система заходів, що враховують вимоги ринку та інтереси суб'єктів господарювання. Формується законодавча база в цій сфері:

- у 1991 р. - закони України „Про підприємництво”, “Про підприємства в Україні”, “Про власність”;

- у 1998 р. - Указ Президента України „Про державну підтримку малого підприємництва”;

- у 2000 р. - Закон України „Про державну підтримку малого підприємництва”;

- у 2003 р. - (із пізнішими змінами) Господарський та новий Цивільний кодекси України, які набрали чинності з 1 січня 2004 року;

- паралельно розробляються нормативні акти щодо окремих видів господарської діяльності.

З метою розвитку підприємництва та реалізації положень відповідної національної політики у 1997 році створено Державний комітет з питань регуляторної політики і підприємництва України.

На тлі переходу до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, активного формування державної системи оподаткування економічних суб'єктів, з метою формування сприятливих умов функціонування малого підприємництва вирішуються питання удосконалення і спрощення порядку їх оподаткування та ведення ними обліку. Підприємство стало основною організаційною та виробничою ланкою економіки країни, головною функцією якої в суспільстві є створення товарів і послуг для задоволення потреб населення з найменшими витратами на їх виробництво і реалізацію у всіх сферах економічної діяльності.

Потреба в детальній інформації щодо структури та динаміки розвитку підприємництва, внутрішніх процесів демографії підприємств, стратегії великих груп підприємств, впливу економічних показників діяльності підприємств на макроекономічні індикатори розвитку країни вимагають адекватної статистичної інформації.

3. Етапи формування державної статистики підприємств України

Сучасне бачення статистики підприємств формувалось поступово. В Концепції побудови національної статистики України і Державній програмі переходу на міжнародну систему обліку і статистики, прийнятих у 1993 році, не акцентувалась увага на проблемах статистики підприємств через нерозвиненість на той момент інституту підприємництва в країні.

Статистика підприємств не існувала на той час як єдиний організм у складі статистичної системи. Кожна з галузей статистики розв'язувала та виконувала локальний блок задач без комплексної координації, що впливало на якість вихідної інформації.

На першому етапі, за підсумками 1997 року, було реалізоване перше уніфіковане для усіх галузей економіки обстеження малих підприємств. Згодом, на базі вивчення міжнародного досвіду, воно було розширене і перетворене в річне структурне обстеження підприємств. Методологія структурного обстеження, на відміну від обстеження витрат на виробництво, більшою мірою орієнтувалась на національні рахунки.

На другому етапі, з метою усунення дублювання окремих показників і зменшення звітного навантаження на підприємства, окремі актуальні блоки інформації статистичної форми про витрати на виробництво продукції були включені до програми структурного обстеження. Це було перше уніфіковане структурне обстеження в національній статистичній практиці. Його цінність полягала в наступному:

- обстеженням охоплювались підприємства усіх галузей економіки, форм господарювання незалежно від їх розміру;
- вперше у національній статистичній практиці запроваджено збір інформації щодо демографічних процесів на підприємствах;
- було започатковано розробку інформації за класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД);
- обстеження стало базою для формування узгоджених сукупностей для різних за програмою, термінами та охопленням обстежень підприємств;
- обстеження сприяло формуванню узгодженої інформації для потреб національних рахунків.

Але методологічне забезпечення структурного обстеження в Україні не досягло належного рівня через:

- неузгодженість у самій статистиці підприємств (між галузевими статистиками);
- протиріччя між статистикою підприємств і національним

рахівництвом;

- нерозвиненість сучасних інструментів статистики підприємств, які застосовуються у світовій статистичній практиці;

- відсутність належної нормативної бази щодо бухгалтерського обліку і статистики підприємств.

Паралельно із структурною розвивалась галузева короткотермінова статистика, яка є складовою сучасної статистики підприємств. Але на початку ці зміни торкнулись лише статистики промисловості й будівництва.

На третьому етапі, на базі набутих знань у рамках реалізації Програми реформування державної статистики на період до 2002 року, було суттєво удосконалено такі інструменти статистики підприємств, як класифікації і реєстр підприємств, у ролі якого виступає ЄДРПОУ. Поступово поширено на всі види статистичних спостережень КВЕД. Упроваджено нові типи одиниць статистичного спостереження, що відповідають міжнародним рекомендаціям і дозволяють уніфікувати підходи до формування поля статистичного спостереження. Посилилась узгодженість структурної та короткотермінової статистики. Розпочато перехід до вибірових обстежень у статистиці торгівлі. Але через відсутність системного підходу невирішеною залишилась ціла низка питань як щодо методології, так і організації статистики підприємств.

На четвертому етапі, в ході виконання заходів “Стратегії розвитку державної статистики на період до 2008 року” (далі Стратегія), досягнення статистики підприємств стосувались передусім упровадження нової Номенклатури продукції промисловості, розроблення уніфікованої бази даних підприємств, посилення інтеграції структурної та фінансової статистики, формування методології та впровадження в практику окремих вибірових обстежень підприємств, розроблення методології різних індикаторів кон’юнктури, перегляду й оптимізації програм окремих обстежень.

Однак, хоча відповідно до Стратегії, розвиток статистичної інфраструктури передбачає створення статистичного реєстру і впровадження та ведення єдиної системи класифікацій, у документі не визначено різниці між статистичним реєстром підприємств та адміністративними реєстрами. Не окреслено також коло міжнародних економічних класифікацій, що першочергово мають бути адаптовані для статистики підприємств чи удосконалені у випадку наявності попередніх редакцій.

Не сформульованими залишилися принцип та ступінь інтеграції обстежень, оскільки підприємства обстежуються через велику кількість різних за метою, періодичністю, програмою, полем охоплення та термінами обробки статистичних спостережень. Як і в попередніх документах, заходи Стратегії передбачають паралельну роботу по кожній окремій галузі за відсутності їх узгодженого методологічного спрямування.

Упровадження сучасних інформаційних і комунікаційних технологій має сприяти удосконаленню та підвищенню ефективності процесу збирання, оброблення, збереження та поширення даних, але відсутність спільної

інформаційної ідеології щодо статистики підприємств у цій сфері не створює передумов для її подальшого розвитку.

Тому, незважаючи на вагомі результати у становленні сучасної статистики, відсутність концептуального бачення статистики підприємств призводить до недостатньої її ефективності та гальмує подальший прогресивний рух у цій сфері. Задача концептуалізації державної статистики підприємств як системи є наразі відкритою й актуальною.

4. Системний підхід до формування статистики підприємств

Доцільність і можливість побудови статистики підприємств як системи припускає існування, з одного боку, ідеї такої системи, а з іншого - певних системотворчих чинників.

Ідея статистики підприємств виникла еволюційно на базі аналогічного досвіду інших країн і внутрішніх проблем національної статистики. Головна з них – розмежованість і методологічна й організаційна неузгодженість різних галузей статистики, що формують інформацію про підприємства. Через притаманну попередньому періоду розбалансованість статистики різних галузей виникла задача оптимізації внутрішньосистемних потоків інформації для підпорядкування їх загальносистемній меті.

Комплекс системотворчих чинників створює передумови для побудови системи, якій притаманні дві основні системні характеристики - відокремленість і цілісність. “Відокремленість” виділяє статистику підприємств у складі загальної системи економічної статистики, а “цілісність” формується в процесі розвитку статистики підприємств і проявляється в існуванні її як єдиного організму.

Очікуваним результатом упровадження системи статистики підприємств є отримання якісної, повної та своєчасної статистичної інформації щодо економічного стану, господарської діяльності суб’єктів підприємництва для можливості здійснення комплексного аналізу структури і динаміки економіки країни на макрорівні, за видами економічної діяльності, регіонами та категоріями суб’єктів підприємництва, а також для відповідних міжнародних порівнянь.

Елементи системи об’єднуються і функціонують заради визначеної цілі – досягнення певного рівня досконалості статистичної системи, яка продукує належний інформаційний результат. Змінюючись сама, ціль створює передумови для нового бачення системи.

Системотворчі чинники поділяються на:

Зовнішні:

1. Чинники середовища, в ролі якого в даному випадку виступає економічна та політична реальність, міжнародні стандарти.

2. Час, який є одним з найважливіших зовнішніх системотворчих чинників. Потреба у статистиці підприємств виникла в Україні із досвіду функціонування окремих галузей практичної статистики і проявилась

завдяки низці сприятливих умов.

Внутрішні:

1. Спільність природної єдності, тобто природи статистичної економічної інформації щодо підприємств. Така єдність забезпечується центральною категорією системи – європейською концепцією підприємства.

2. Взаємне доповнення, яке дозволяє окремим типам інформації про підприємства доповнювати один одного, формуючи в такий спосіб комплексну картину функціонування даного сектору економіки.

Роль основних з цього ряду чинників мають виконувати: 1) загальні методологічні засади формування показників та індикаторів статистики підприємств; 2) загальні економічні класифікації та єдиний статистичний реєстр; 3) уніфікація та комплексність підходів до організації статистичних спостережень; 4) спільне програмне середовище та засоби обробки інформації.

3. Чинники індукції, що відбивають властиву всім системам здатність добудувати систему до “завершеності”. Історична нерівномірність розвитку окремих статистик, що потенційно є ланками статистики підприємств, спонукає до їх удосконалення для досягнення певної цілісності та “досконалості” системи.

4. Стабілізуючі чинники, що, окрім утворення системи, забезпечують її утримання (збереження). Основними інтегруючими межами статистики підприємств є СНР. Необхідність розгляду економічного явища в динаміці є додатковим стабілізуючим чинником, оскільки вимагає певної сталості методології та організації статистики.

5. Зв'язки обміну, характер і сутність яких залежать від рівня розвитку взаємодіючих елементів або підсистем у системі, насамперед - функціональні зв'язки.

Основними системозабезпечуючими засадами статистики підприємств є:

- пріоритет глобальної (кінцевої) мети даної підсистеми;
- єдність системи, що являє собою ціле, утворене з певної сукупності елементів;
- зв'язаність, тобто наявність у будь-якого з компонентів системи цілого ряду внутрішніх і зовнішніх зв'язків;
- ієрархія, що визначає рівень підпорядкованості одних елементів іншим;
- модульність – поліструктурної будови;
- функціональність, тобто залежність структури системи від функцій її елементів;
- розвиток, який визначає динамічність системи;
- невизначеність, яка враховує вплив випадковостей у системі.

Статистика підприємств як система має велику кількість ієрархічних структур - горизонтальних, вертикальних і функціональних - залежно від рівня абстрагування і пріоритетності цілей.

Статистиці підприємств як інформаційній системі притаманні:

- одночасне проектування великої кількості задач;
- максимальна типізація та стандартизація рішень;
- багатоаспектність, що утворюється з кількох класів компонентів при відносно автономній їх розробці;
- провідна роль баз даних;
- локальне впровадження та збільшення кількості функціональних задач.

Таким чином, статистика підприємств є сукупністю взаємопов'язаних елементів однієї складної динамічної системи – національної статистики, що перебуває у стані постійних змін під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Елементи системи взаємодіють між собою в процесі перетворення вхідного набору ресурсів в якісно інші вихідні ресурси (продукти). Основним вихідним продуктом системи є статистична інформація.

5. Визначення статистики підприємств

Визначення статистики підприємств ґрунтується на її центральній концепції – “підприємство”, національному законодавстві, що регламентує діяльність суб'єктів підприємництва, та методологічних вимогах СНР.

Господарським кодексом України визначено, що господарська діяльність, яка здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва – підприємцями. Підприємництво є самостійною, ініціативною, систематичною, на власний ризик господарською діяльністю. Обмежень підприємництва певними видами економічної діяльності законодавством не передбачено. Натомість зазначено, що правове регулювання господарських відносин здійснюється з урахуванням суспільного поділу праці, що склався, та відповідно до об'єктивно існуючих галузей економіки (видів економічної діяльності). Тобто можлива будь-яка форма інтеграції чи кооперації підприємницької діяльності усіх видів господарської (економічної) діяльності. Не передбачено і обмежень щодо видів суб'єктів господарювання (підприємництва).

Для потреб СНР необхідно забезпечити комбінацію інституціонального та функціонального підходів до збору статистичної інформації. На основі першого формується база даних по інституційних секторах економіки (фінансових та нефінансових корпорацій). На основі другого - база даних по галузях економіки (за видами діяльності) та по регіонах.

Однак слід враховувати неповну ідентичність даних статистики підприємств і даних указаних секторів, зумовлену розбіжностями в задачах, методології, рівні узагальнення та синтезу інформації в рамках статистики підприємств та СНР.

Це потребує розробки відповідних статистичних інструментів переходу від агрегатів статистики підприємств до СНР, а також прийняття рішення щодо меж статистики підприємств, які певною мірою різняться в

статистичній практиці різних країн.

Враховуючи вищевикладене та спираючись на системний підхід, державна статистика підприємств може бути визначена як

комплексна, послідовна та узгоджена система статистичних інструментів для отримання, обробки, синтезу та оцінки інформації щодо різних аспектів підприємницької діяльності суб'єктів господарювання секторів нефінансових та фінансових корпорацій, а також відповідна інформаційна база, характерною рисою якої є узгодженість даних із достатньо високим рівнем їх уніфікації.

6. Загальна структура статистики підприємств



Загальна структура статистики підприємств складається з базових інтегруючих модулів та основних і додаткових статистичних (інформаційних) модулів.

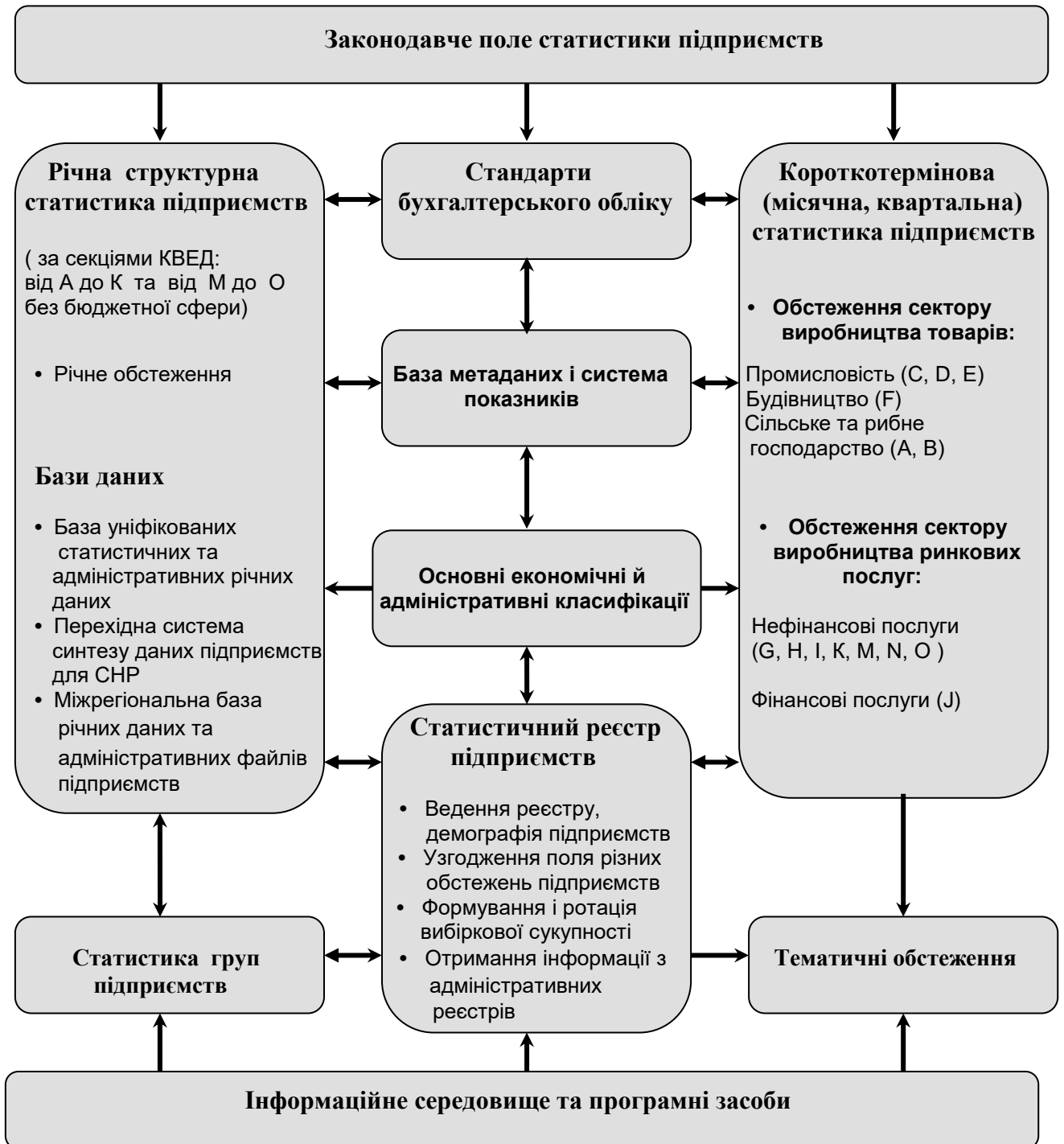
Базові інтегруючі модулі є ядром системи і виконують роль спеціальних статистичних інструментів, що регулюють правові аспекти статистики підприємств, дозволяють сформувати поле статистичного спостереження, оптимізувати збирання й оброблення первинних даних, формувати порівнянні блоки статистичної інформації, координувати звітне навантаження на респондентів та контролювати якість вихідного продукту.

До них відносяться:

- законодавче поле статистики підприємств;
- комплекс загальних для статистики підприємств методологічних принципів та концепцій (економічних, бухгалтерських та статистичних);
- система реєстрів (адміністративного і статистичного);

- система відповідних класифікацій;
- система інформаційного забезпечення збору, обробки, синтезу, збереження й аналізу даних.

Структура статистики підприємств України



До **основних статистичних модулів** належать дві підсистеми:

- структурна річна статистика підприємств;
- кон'юнктурна (короткотермінова) статистика підприємств.

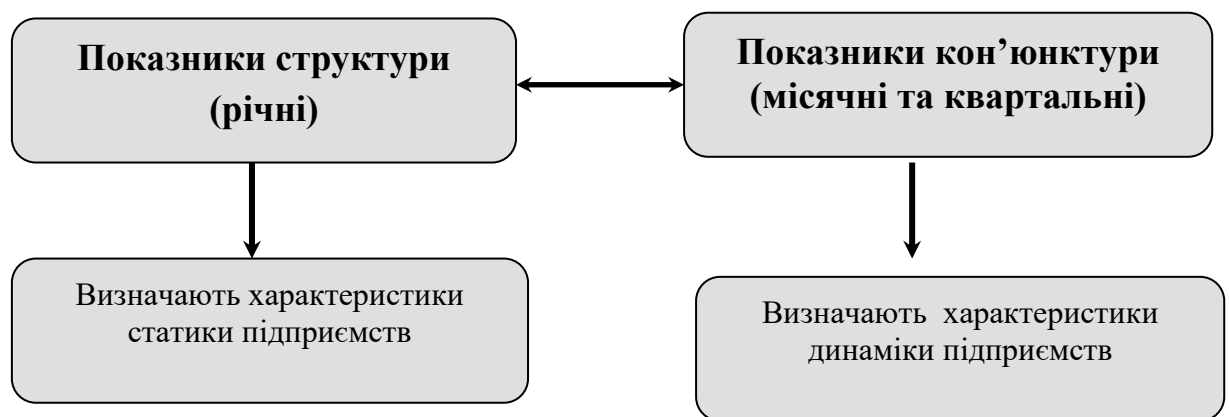
Додатковими модулями є тематичні обстеження і статистика груп підприємств.

Визначені інформаційні модулі базуються на первинній інформації щодо діяльності суб'єктів підприємництва, отриманої в ході статистичного спостереження. З огляду на міжнародні рекомендації та внутрішні особливості організації бізнесу, стандарти бухгалтерського обліку та вимоги споживачів щодо різних рівнів агрегації та синтезу даних, одиницями спостереження у статистиці підприємств, прийнятими для України, є підприємство (юридична або фізична особа), одиниця виду економічної діяльності, місцева одиниця підприємства, місцева одиниця виду економічної діяльності, група підприємств.

Підприємство є центральною одиницею статистичного спостереження. Тому тут і надалі, якщо іншого не потребує контекст, уживається узагальнюючий термін "підприємство".

Система показників статистики підприємств є великою, складною поліієрархічною структурою. Виходячи із природи економічних явищ, система показників статистики підприємств складається з двох взаємопов'язаних груп: показники структури і показники кон'юнктури.

Основні блоки системи показників статистики підприємств



В основі системи показників статистики підприємств лежить показник обороту продукції. З огляду на сучасну організацію та методологію бухгалтерського обліку, показник обороту, як загальноекономічний, є найбільш прийнятним для спостереження за діяльністю підприємств з точки зору його достовірності та доступності для статистики. За рівнем використання в економічній статистиці він також є універсальним міжгалузевим показником, оскільки реалізація продукції та послуг відбувається у всіх ринково зорієнтованих видах діяльності. Тому оборот є ланкою для структурних і короткотермінових порівнянь та використовується

при дослідженні взаємозв'язку бізнес-циклів різних секторів економіки.

Джерелами інформації щодо підприємств є статистичні й адміністративні ресурси у вигляді реєстрів, різних типів статистичних обстежень, адміністративних файлів.

7. Основні принципи статистики підприємств в Україні

Під принципами розуміються вихідні теоретичні, методологічні й організаційні положення, що забезпечують узгодженість і прозорість економічної інформації та дозволяють безпосередньо використовувати статистичні дані про діяльність підприємств для цілей макроекономічного аналізу, управління економікою та міжнародних порівнянь. Принципи статистики підприємств як підсистеми державної статистики мають узгоджуватись із загальносистемними.

Можна виокремити сім рівнів принципів, на яких має базуватись статистика підприємств України:

- 1) розвиток ринкових відносин;
- 2) глобальна ефективність статистичної системи;
- 3) формування СНР в Україні;
- 4) розвиток рівня методології;
- 5) формування, використання й удосконалення інструментів статистики підприємств;
- 6) оптимізація організації процесу збирання, обробки та синтезу даних;
- 7) підвищення статусу державної статистики і статистики підприємств, у тому числі в суспільстві.

Перший рівень - підприємство розглядається не тільки як джерело інформації, але і як суб'єкт цивільного та господарського права. Статистика підприємств повинна враховувати окрім інтересів споживачів інформації, можливості й інтереси відповідних суб'єктів права.

Другий рівень - забезпечення глобальної ефективності статистики, тобто внутрішньої ефективності всього процесу виробництва даних. Головним серед цих принципів є принцип системності.

Третій рівень - побудова та глобальна орієнтація статистики підприємств на потреби СНР як її головні методологічні межі, тобто:

- превалювання інституціонального принципу економічного синтезу статистичних даних по секторах економіки;
- єдність потреб аналізу кон'юнктури і структури економіки;
- єдність методології коротко-, середньо- і довгострокового прогнозування;
- забезпечення міжнародних зіставлень за рахунок використання єдиних для всіх країн статистичних стандартів.

Четвертий рівень – розвиток рівня методології та організації статистики підприємств, а саме:

- використання узгоджених типів одиниць статистичного

спостереження;

- уніфікація методологічних підходів до формування програми спостережень і визначення їх основних показників;
- наскрізний характер формування інформації: зв'язок мікроекономічних і макроекономічних даних;
- принцип “зворотного зв'язку” із респондентами;
- принцип комплексного використання різних джерел інформації;
- принцип безпосереднього звернення до мікроданих для реалізації різних етапів статистичного спостереження.

П'ятий рівень – комплексне формування, використання й удосконалення інструментів статистики підприємств.

Шостий рівень - питання оптимізації організації процесу збирання, обробки та синтезу даних, тобто:

- децентралізації та координації інформаційних джерел;
- розмежування функцій центру та регіональних управлінь статистики;
- розмежування задач і обсягу узагальнення статистичної інформації для центрального та регіонального рівнів.

Сьомий рівень - підвищення суспільного статусу статистики підприємств, як і державної статистики в цілому, а саме:

- максимального задоволення потреб споживачів статистичної інформації;
- оптимізації звітного навантаження на респондентів;
- забезпечення конфіденційності первинної інформації;
- оптимізації витрат на виробництво інформації за умов обмеженості ресурсів;
- відкритості методології та джерел статистичної інформації;
- відповідності прийнятим критеріям якості.

8. Стратегічні напрями подальшого розвитку державної статистики підприємств

З огляду на задачі, принципи, сучасний стан розвитку державної статистики підприємств та необхідність забезпечення комплексного підходу, стратегічними напрямками її подальшого розвитку є:

по відношенню до зовнішніх суб'єктів:

- налагодження системи зворотного зв'язку з респондентами;
- впровадження системи контролю й управління звітним навантаженням на респондентів;
- використання методів непрямого оцінювання для визначеного кола показників з метою мінімізації звітного навантаження на респондентів;
- розширення практики узгодженого використання у статистичних цілях адміністративних джерел інформації;
- систематична підготовка й оприлюднення інформації щодо

методологічних засад статистики підприємств і рівня забезпечення якості вихідної інформації;

- формування переліку, порядку визначення та форми представлення короткотермінових показників в абсолютному вимірі, що підлягають публікації;

- розширення практики проведення семінарів та круглих столів з широким загалом користувачів з метою забезпечення доступності, прозорості та гласності статистичної інформації щодо підприємств;

- розроблення регламентних документів щодо забезпечення конфіденційності первинної інформації та порядку доступу до неї окремих категорій користувачів;

по відношенню до внутрішніх суб'єктів:

- забезпечення повноти та координованості робіт з адаптації і застосування міжнародних стандартів (рекомендацій) стосовно статистики підприємств; створення в Держкомстаті єдиного методологічного центру зі статистики підприємств;

- подальша адаптація та комплексний розвиток міжнародних класифікацій;

- формування правового поля статистики підприємств на двох рівнях:

- 1) послідовна і комплексна адаптація європейських актів і формування пакету національних нормативних документів щодо статистики підприємств;

- 2) подальше розроблення пакету внутрішньосистемних регламентів, інструкцій та методик стосовно статистики підприємств, узгоджених з відповідними нормативними актами і обов'язкових для використання в органах державної статистики;

- завершення формування та комплексне впровадження в практику статистичного реєстру підприємств і реєстру фізичних осіб-підприємців; забезпечення їх дієвого зв'язку зі статистичними спостереженнями;

- визначення підходів до ідентифікації та актуалізації груп підприємств у статистичному реєстрі;

- міжгалузеве узгодження поняття одиниця статистичного спостереження та порядку формування поля спостереження;

- забезпечення координованості системи спостережень у статистиці підприємств;

- завершення формування і послідовний розвиток кон'юнктурної і структурної статистики підприємств, посилення їх взаємозв'язку;

- розробка методології та організації статистики груп підприємств;

- посилення методологічної узгодженості та побудова узгодженої системи показників статистики підприємств;

- завершення робіт з впровадження сучасної системи індексів у короткотерміновій статистиці підприємств;

- впровадження у статистичну практику системи коригування часових рядів і публікації даних з урахуванням фактора сезонності виробництва в різних видах економічної діяльності;

- підготовка порядку перегляду даних;
- формування єдиної ідеології організації вибіркового обстеження підприємств та поетапна заміна суцільних обстежень вибірковими;
- розроблення програми проведення періодичних переписів підприємств;
- розроблення централізованої системи внутрішнього моніторингу рівня якості статистичних спостережень у статистиці підприємств, передусім вибіркового;
- побудова бази метаданих статистики підприємств;
- побудова перехідної системи синтезу даних підприємств для СНР;
- побудова міжрегіональної бази річних статистичних та адміністративних даних підприємств;
- створення єдиного програмного середовища та впровадження в практику органів державної статистики усіх рівнів сучасних статистичних програмних засобів.

9. Заключні положення

Реалізація положень Концепції має повною мірою забезпечувати ефективне удосконалення статистики підприємств у контексті стратегічних напрямів розвитку національної статистичної системи в цілому.

З цією метою та виходячи з рівня пріоритетності окремих напрямів Концепції, необхідності комплексного планування і моніторингу розвитку державної статистики підприємств, передбачається розробити пакет відповідних програмних та регламентних документів.